

**«Παραλογισμοί κατά την ύλη»
Συλλογιστικά σφάλματα
προϋπόθεσης, αμφισημίας, γραμματικής αναλογίας**

Λήψη του ζητουμένου – *Petito principii*

Απόδειξη με προκείμενες που έχουν οι ίδιες ανάγκη απόδειξης

- [Όλοι οι μαθηματικοί είναι ευφυείς.] Τι μαθηματικοί θα ήσαν αν δεν ήσαν ευφυείς;
- Η εσχάτη των ποινών είναι απολύτως δικαιολογημένη για τον βιασμό ανηλίκων και για φόνο, διότι είναι απολύτως θεμιτό και θα έπρεπε να είναι απολύτως νόμιμο να καταδικάζονται σε θάνατο όσοι διαπράττουν τέτοια εγκλήματα. [*begging the question*]
- Το Τμήμα Ε.Μ.Μ.Ε. του Παν/μίου Αθηνών προφανώς βγάζει τους καλύτερους επικοινωνιολόγους της χώρας. Είναι φυσικό, αφού δάσκαλοί τους είναι μερικοί από τους καλύτερους επιστήμονες της χώρας. Οι οποίοι συγκεντρώθηκαν στο Τμήμα αυτό επειδή είχε τη φήμη του καλύτερου Τμήματος της χώρας. Που την οφείλει στους αποφοίτους του. [*σε κυκλική αλυσίδα επιχειρημάτων*]
- Αφού η δολοφονία είναι έγκλημα, η έκτρωση είναι έγκλημα. [*παράλειψη αμφισβητήσιμης προκείμενης*]

Διαφορετική βάση διευθέτησης

«κακού κόρακος κακόν ωόν»

- Ο Εύαθλος, μαθητής του Πρωταγόρα, συμφώνησε με τον δάσκαλό του ή να του καταβάλει τα δίδακτρα για τις σπουδές του στη δικηγορία όταν θα κέρδιζε την πρώτη του δίκη ή, αν την έχανε, να μην τον πληρώσει. Όμως ο Εύαθλος δεν άσκησε το επάγγελμα του δικηγόρου, δεν κατέβαλε τα δίδακτρα και ο Πρωταγόρας τον πήγε στα δικαστήρια. Εύαθλος: «Είτε κερδίσω είτε χάσω τη δίκη, δεν έχω υποχρέωση να πληρώσω, διότι εάν την κερδίσω με απαλλάσσει το δικαστήριο και εάν τη χάσω έχω συμφωνήσει με τον αντίδικό μου να μην πληρώσω». Πρωταγόρας: «Είτε κερδίσω είτε χάσω τη δίκη, πρέπει να πληρωθώ, διότι εάν την κερδίσω αυτό προστάζει το δικαστήριο και εάν τη χάσω έχω συμφωνήσει με τον αντίδικό μου να με πληρώσει». (Παπανούτσος, *Λογική*, 182-3)

Παραπειστική ερώτηση

Η ερώτηση είναι πιο σύνθετη από την απάντηση που θέλει να εκβιάσει

- Με πόσα τρέχατε όταν περάσατε με κόκκινο;

Εσφαλμένη διχοτόμηση / Παραδιάξευξη

$(a_1 \vee a_2)$ αντί για $(a_1 \vee a_2 \vee \dots \vee a_n)$

- Αν δεν αγοράζετε ελληνικά προϊόντα, είστε ανθέλληνες. Αφού αγοράζετε ελληνικά προϊόντα είστε φιλέλληνες.

Απόκρυψη τεκμηρίων

που θα οδηγούσαν σε διαφορετικό ή αντίθετο συμπέρασμα

- Η μόνη δυνατότητα για μεταπτυχιακές σπουδές στην επικοινωνία είναι στο Τμήμα Ε.Μ.Μ.Ε. του Παν/μίου Αθηνών.
- Ο Wittgenstein είπε ότι τα όρια του κόσμου μας είναι τα όρια της γλώσσας μας. Αυτό πρεσβεύω και εγώ για την ελληνική γλώσσα, ότι αποτελεί μια μοναδική παγκοσμίως σύλληψη του κόσμου. Φτωχαίνει ο κόσμος, αγαπητέ κ. Κατσαμπούρδα, όταν φτωχαίνει η γλώσσα μας. [*άγνοια συμφραζομένων*]

Αμφισημίας

Ασάφειας

Ασαφής/διφορούμενη χρήση όρων

- Αφού τα μυρμήγκια είναι ζώα, ένα μεγάλο μυρμήγκι είναι ένα μεγάλο ζώο.
- Όλα τα έργα τέχνης είναι αισθητικά αντικείμενα. Άρα και η ταινία που γυρίσαμε στο μάθημα του κ. Σόρογκα.

Αμφιλογίας

Συμπέρασμα που προκύπτει σαν παρερμηνεία αμφίσημης προκείμενης.

- Κληροδοτώ τα ακίνητα και τα βιβλία μου στις δύο μου κόρες Α και Β.

Γραμματικής αναλογίας

Σύνθεσης

Εσφαλμένη μεταφορά από το μέρος στο όλον

- Τα άτομα βρίσκονται σε διαρκή κίνηση, όπως και το άγαλμα του Κολοκοτρώνη, που αποτελείται από άτομα.

Διαίρεσης

Εσφαλμένη μεταφορά από το μέρος στο όλον

- Το αλάτι δεν είναι δηλητηριώδες, ούτε λοιπόν τα συστατικά του, το νάτριο και το χλώριο.

Συναφή: Σφάλματα **συμβεβηκός** / **ατελούς γενίκευσης**: βλ. βιβλιογραφία.

Βιβλιογραφία

Ε. Π. Παπανούτσου, *Λογική*. Αθήνα: Δωδώνη, ²1974/1985.

I. M. Copi & C. Cohen, *Introduction to Logic*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, ¹⁰1998.

P. J. Hurley, *A Concise Introduction to Logic*. Belmont, CA: Wadsworth Publishing Co., ⁵1994.

